

Bijlage A Actualisatie natuurnetwerk Nederland 2021

De laatste keer dat de begrenzing van het natuurnetwerk Nederland (toen nog EHS geheten) is vastgesteld was in 2014. Sindsdien is de begrenzing veelvuldig gewijzigd. Deze wijzigingen worden nu bij de vaststelling van de Omgevingsverordening in een geactualiseerde begrenzing opgenomen.

Bij de actualisatie is de nadruk gelegd op de natuur binnen het natuurnetwerk Nederland. De beheergebieden en de natuur buiten het natuurnetwerk Nederland zijn buiten beschouwing gelaten.

Op bijgaande kaartjes is weergegeven welke aanpassingen hebben plaats gevonden en hoe de voorgestelde begrenzing van natuurnetwerk Nederland er uit komt te zien.

Het merendeel van de voorgestelde wijzigingen betreft de aanpassing van de grenzen aan de feitelijke situatie. Vaak betreft het hele kleine correcties (van enkele meters) tengevolge van het gebruik van actueel kaartmateriaal, of het beter aansluiten op de kadastrale grens. Voor een kleiner deel gaat het om herbegrenzing of uitbreiding van het natuurnetwerk Nederland tengevolge van compensatie van het Friese Meren-project en werkzaamheden die zijn uitgevoerd door het Wetterskip Fryslân in het kader van boezemvergroting en KRW-maatregelen.

Een klein deel van de wijzigingen is reeds eerder door gedeputeerde staten vastgesteld (circa 20 hectare), maar was nog niet verwerkt in de nu voorgestelde nieuwe begrenzing.

Aanpassing van grensfouten

De kleinere grensaanpassingen zijn weliswaar niet of nauwelijks zichtbaar maar behelzen wel het grootste aandeel van de gewijzigde oppervlaktes. Hier gaat het vaak om aanpassingen die recht doen aan de feitelijke toestand in het veld. Polderkades langs de meren die landbouwkundig gebruikt worden zijn bijvoorbeeld uit het natuurnetwerk Nederland gehaald. Bermen van kleine weggetjes of fietspaden op bijvoorbeeld de eilanden zijn daarentegen weer in het natuurnetwerk Nederland opgenomen.

De grotere grenswijzigingen

De grotere aanpassingen zijn in te delen in een aantal categorieën. Deze worden hierna weergegeven.

Compensatie Friese Merenpreject (circa 13 hectare)

Het Friese Merenproject was onder andere gericht op de verbetering van de recreatieve mogelijkheden van de Friese Meren. Vanwege het feit dat dit in bepaalde gevallen ten koste ging van de kwaliteit van het natuurnetwerk Nederland, bracht dit een compensatieverplichting met zich mee.

Aan weerszijden van de Houkesloot bij Sneek is daarom een aantal terreinen voorzien van natuurvriendelijke oevers en is een ander terrein omgevormd tot ondiep water en moeras. Het Wetterskip Fryslân heeft tevens belang bij deze wijze van inrichten, met het oog op de waterberging en de Kaderrichtlijn Water. Het gaat hier om in totaal circa 13 hectare. Aangezien het hier een compensatiegeval betreft, is het wenselijk deze nieuw gerealiseerde natuur de status natuurnetwerk Nederland mee te geven.

Daarnaast zijn in het gebied van de Houkemar plannen voor een grondruil tussen de gemeente en Staatsbosbeheer. Het vergraven en nieuw ingerichte beheersgebied, tussen de Houkemar en het Galgelân krijgt de status natuur en gaat in eigendom over naar Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer zal een oppervlakte van gelijke grootte in eigendom overdragen aan de gemeente.

Houkepoort, blauw = vervallen NNN, rood = nieuwe NNN

Uitvoering werkzaamheden Wetterskip Fryslân in het kader van de Kaderrichtlijn Water (circa 15,5 hectare)

Het Wetterskip heeft op verschillende plekken kades naar achteren verplaatst. Dit in het kader van de vergroting van de oppervlakte van de Friese boezem en KRW-doelen. In het Burstumerrak/de Grêft tussen Akkrum en de Peanster Ie is zo circa 10 hectare landbouwgrond omgezet in ondiep water en moeras. Dit is uitgevoerd op een traject waar de provincie een Ecologische Verbindingszone ambieerde, aansluitend op de al eerder aangelegde verbinding tussen de Kromme Knilles en de Bokkumermar onder de A32 door. EVZ's zijn nog steeds bestaand provinciaal beleid, alleen zonder dat de provincie daar geld voor beschikbaar heeft. Een verbindingzone wordt na realisatie natuurnetwerk Nederland. Voor dit project is in februari 2019 door gedeputeerde staten al besloten dat dit in de actualisatie zou worden meegenomen.

Een andere kleine versterking (circa 1 ha) van de boezem en van de Ecologische Verbinding heeft het Wetterskip gerealiseerd in de Fammensrakken, net westelijk van de A7 onder Sneek. Ook hier is sprake van een ecologische verbindingzone.

Langs it Swin tussen de Fluezen en het Sleattermermar is een strookje grond vergraven ten behoeve van de kadeversterking van het Swin. De waterloop vlak achter de bestaande kade, die sterk verzwakt was, is verder naar achteren verplaatst. Het vergraven perceeltje, dat niet meer bruikbaar was voor landbouw is vervolgens ingericht als natuur (circa 4 ha).

Restcategorie

In de Groene Ster in de Kleine Wielen heeft een herinrichting van de waterpartijen plaatsgevonden door het Wetterskip. Dit ten behoeve van een betere waterkwaliteit en een functionele scheiding tussen recreatie- en natuurwater. Dit heeft geleid tot een aantal aanpassingen van de begrenzing van het natuurnetwerk Nederland.

In de Terkaplester Puollen waren ten onrechte een aantal boezemlandjes (circa 2 ha) met een natuurbestemming niet gelegen binnen de begrenzing van het natuurnetwerk Nederland. De terreintjes lagen al wel binnen de Natura-2000 begrenzing. Deze grenzen zijn nu op elkaar afgestemd.

Aan de Skarster Rien onder de Langwarder Wielen was een voormalig baggerdepot onterecht begrensd als natuurnetwerk Nederland (circa 4,5 ha). Dit perceel is nu weer in landbouwkundig gebruik. De status natuurnetwerk Nederland wordt hier van af gehaald.

In het Wijnjeterper Schar is de Nije Heawei die door het gebied loopt, gesaneerd. Dit is gebeurd in het kader van compensatie voor de aanleg van de nieuwe N381. Het tracé van dit stukje weg wordt toegevoegd aan het natuurnetwerk Nederland.

De oppervlakte-neutrale herbegrenzing van een stukje natuurnetwerk Nederland van de Blaagerzen van Akmaryp naar de Tjongermeander onder Heerenveen, is in mei 2016 door gedeputeerde staten vastgesteld. De nieuwe begrenzing wordt op deze kaart meegenomen.

Kleine herbegrenzing Séfonsterpolder

In het kader van de gebiedsinrichting is besloten om een lange uitloper van het gebiedje te laten vervallen en dit te compenseren op een reststukje van een ander perceel in het zelfde gebied.

In het Lauwersmeer ligt net ten oosten van de sluizen van Dokkumer Nieuwe Zijlen een gebied dat in 2014 per abuis buiten het natuurnetwerk Nederland is gelaten. Het gebied heeft een natuurbestemming in het Bestemmingsplan Buitengebied. Deze fout wordt hersteld met deze kaart.

Een hectare-neutrale herbegrenzing heeft plaatsgevonden langs de Lits bij Eastermar. Hier is extra natuurnetwerk Nederland begrensd (gedeeltelijk in beheergebied), waarbij ter compensatie natuurnetwerk Nederland is ontgrensd bij Noardermar (bij Burgum) en bij de Poasen bij het Koningsdiep (GS-besluit van december 2019).

Bij nader inzien is gebleken dat een iets kleinere ontgrenzing in de Poasen handiger is. Dit leidt namelijk tot een betere verdeling van landbouw en natuur. Het natte gedeelte is vrijwel onbruikbaar voor landbouw en kan goed worden ingericht als natuur en zo een functie in het kader van de KRW vervullen. Bovendien leidt dit tot een betere landbouwkundige verkaveling, die op draagvlak kan rekenen van de aangrenzende grondeigenaren en mogelijk perspectief biedt voor verwerving van een Natura 2000-perceel elders. Het betreft hier circa 1,3 hectare.

Binnen de gebiedsontwikkeling Beekdal Linde is in het deelgebied Madeweg aanleiding om de begrenzing van het natuurnetwerk Nederland aan te passen.

Over een lengte van circa 800 meter is geen fysieke topografische grens aanwezig. Bovendien is de grens over een lengte van circa 400 meter verspringend. Het voorstel is om in combinatie met het graven van de grensloot tussen landbouw en natuur, een beperkte correctie door te voeren waardoor een rechte grens ontstaat in plaats van een verspringende. Deze is zowel voor de landbouwer (waarmee contact is) als voor de toekomstige natuurbeheerder doelmatiger. Voor het realiseren van de beoogde natuurdoelen heeft de grenscorrectie geen consequenties. Er komt een betere verdeling van droge, zandige grond voor de landbouw en vochtiger, veniger grond voor de natuur. Het betreft hier een herbegrenzing van circa 1,3 hectare.

Verder heeft er binnen Gebiedsontwikkeling Beekdal Linde een hectare-neutrale herbegrenzing plaatsgevonden tussen een halve hectare bij Tronde, tegenover een even grote oppervlakte bij de Kontermansbrug. Dit laatste maakt de afronding van de inrichting mogelijk en zorgt voor de nodige ontsluiting (GS-besluit oktober 2020).

Tenslotte

Op de Verschillenkaart NNN 2014-2021 <https://arcg.is/1u4OvX> is een totaaloverzicht weergegeven van alle voorgestelde wijzigingen in de begrenzing van het natuurnetwerk Nederland.